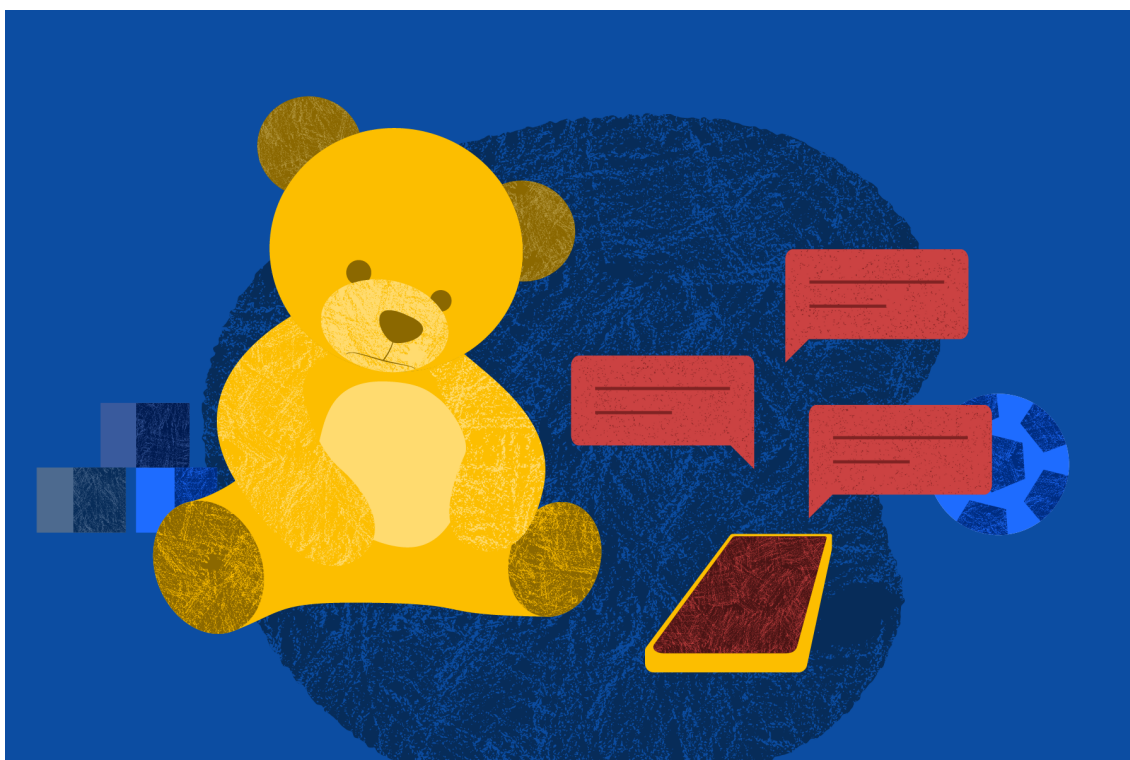

Kova su seksualine prievarta prieš vaikus internete: ką daro ES?

Europos Parlamentas (EP) siekia nustatyti veiksmingas taisykles, kad užkirstų kelią seksualinei prievartai prieš vaikus internete bei kartu apsaugotų privatumą.

Prievarta prieš vaikus per technologijas.

Internete daugėja medžiagos, kurioje vaizduojami arba atrodo, kad vaizduojami seksualinį aktą atliekantys vaikai, ypač mažamečiai. [2022 m. buvo gauta daugiau kaip 32 mln. pranešimų apie įtariamą seksualinę prievartą prieš vaikus internete](#), o tai yra istorinis rekordas.

ES teisės aktų dėl seksualinės prievartos prieš vaikus atnaujinimas

ES priėmė [kovos su seksualine prievarta prieš vaikus strategiją](#), vadovaudamasi ja Europos Komisija siekia atnaujinti galiojančias 2011 m. taisykles. [2023 m. lapkritį EP Piliečių laisvių komitetas](#) priėmė [poziciją dėl pasiūlytų taisyklių](#), kuriomis siekiama užkirsti kelią ir kovoti su seksualine prievarta prieš vaikus.

Sužinokite daugiau apie tai, [ką Europos Parlamentas daro, kad apsaugotų vaikus.](#)

Privatumo apsauga

Europos Parlamentas nori išlaikyti pusiausvyrą tarp vaikų apsaugos skaitmeninėje erdvėje ir pagrindinių teisių, pvz., teisės į privatumą, užtikrinimo. EP narių pozicijoje dėl naujų taisyklių nepritariama plačiai paplitusiam interneto skenavimui ar visuotiniam privačios komunikacijos stebėjimui, taip pat nepritariama tam, kad programėlėse būtų kuriamos „užpakalinės durys“, siekiant susilpninti kodavimą.

Paslaugų teikėjų pareigos: rizikos vertinimas ir jos mažinimas

Pagal siūlomą teisės aktą prieglobos arba tarpasmeninės komunikacijos paslaugų teikėjai privalės atlikti rizikos vertinimą dėl galimo seksualinio turinio, kuriame dalyvauja vaikai. Nustatę rizikos lygį, paslaugų teikėjai privalo įgyvendinti jos mažinimo priemones.

Reglamente pateikiamas išsamus galimų rizikos mažinimo priemonių, kurias paslaugų teikėjai gali pasirinkti įgyvendinti, sąrašas. Tarp šių priemonių yra saugos kuriant principas (kurti produktus ar paslaugas taip, kad būtų išvengta galimos žalos), privaloma tėvų kontrolė, naudotojų įspėjimų mechanizmo sukūrimas ir amžiaus patikrinimo sistemų naudojimas, kai kyla priekabiavimo prie vaikų rizika.

Taisyklės taip pat numato konkrečias privalomas rizikos mažinimo priemones paslaugoms, kurios orientuotos tiesiogiai į vaikus, platformoms (pirmiausia pornografinio turinio platinimo) ir tam tikroms pokalbių paslaugoms žaidimuose.

Paslaugų teikėjai turės autonomiją rinktis technologijas, kurias naudos, kad įvykdytų aptikimo įpareigojimus. Taisyklėse numatyta supaprastinta procedūra mažesnėms įmonėms.

Aptikimo orderiai – kaip kraštutinė priemonė

Jei paslaugų teikėjai nevykdo savo įsipareigojimų, teisminė institucija galėtų išduoti aptikimo

orderį tik kaip kraštutinę priemonę. Šis orderis įpareigotų paslaugų teikėją naudoti tam tikras technologijas, kad būtų aptiktas žinomas ir naujas seksualinės prievartos prieš vaikus turinys.

Aptikimo orderiai būtų naudojami tik tuo atveju, jei yra pagrįstų įtarimų, kad atskiri naudotojai ar grupės yra susijusios su seksualinės prievartos prieš vaikus turiniu. Orderis būtų terminuotas, o jo taikymo sritis neapimtų ištisiniu būdu (angl. *end-to-end*) koduotos informacijos ir tekstinių žinučių. Taip siekiama užtikrinti, kad būtų išsaugotas skaitmeninių paslaugų naudotojų privatumas ir saugumas.

Parama aukoms ir nukentėjusiems asmenims

Pasiūlyme taip pat numatyta įsteigti ES vaikų apsaugos centrą. Centras priimtų, filtruotų, vertintų ir perduotų kompetentingoms nacionalinėms institucijoms bei Europolui pranešimus apie seksualinės prievartos prieš vaikus turinį. Centras taip pat teiks paramą nacionalinėms institucijoms, vykdys tyrimus ir skirs baudas.

Komisijos pasiūlyme numatytos konkrečios aukų teisės prašyti informacijos apie internete esantį turinį, kuriame jie vaizduojami, ir teisė reikalauti pašalinti tai. Europarlamentas išplečia šias teises, įtraukdamas teisę gauti paramą ir pagalbą iš ES vaikų apsaugos centro ir nacionalinių institucijų.

Tolesni veiksmai

2023 m. lapkričio pabaigoje [Europos Parlamentas patvirtino](#) savo derybinę poziciją ir dabar yra pasirengęs pradėti derybas su ES šalimis dėl galutinio teisės akto teksto.

Laikinos taisyklės, suteikiančios skaitmeninio privatumo išimtį internetinėms įmonėms, randančioms ir nustatančioms seksualinės prievartos prieš vaikus internete medžiagą, galioja iki 2024 m. rugpjūčio. Vasario mėnesį Parlamentas ir Taryba sutarė dėl reglamento, kuriuo kovos su seksualine prievarta prieš vaikus internete laikinosios priemonės taikymas bus pratęstas iki 2026 m. balandžio. Parlamentas šį susitarimą [oficialiai patvirtino](#) 2024 m. balandį.

Sužinokite daugiau, ką ES daro, kad internetas taptų saugesnis.

Daugiau informacijos

[Teisėkūros observatorija](#)

[Spaudos konferencija dėl pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo nustatomos seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja taisyklės](#)